

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR

Plan- och exploateringsavdelningen

David Essinger, Planarkitekt

Detaljplan för Del av fastigheterna 43:14 och 74:1, Viggbyholm

SAMMANFATTNING AV PLANPROCESSEN

Planen handläggs med standardförfarande. Utskottet för stadsbyggnad, miljö och näringsliv beslutade 2017-01-23 att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för del av fastigheterna Viggbyholm 43:14 och 74:1 i syfte att pröva möjligheten att anlägga en transformatorstation.

En sakägare har yttrat sig angående möjliga risker för närliggande bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen har inkommit med yttrande och har synpunkter gällande dagvatten, buller, elektromagnetisk strålning, översvämning, risk för olycka med farligt gods, förorenade områden samt lämnar råd angående föroreningsbelastningen och gestaltning. Trafikverket bedömer dagvattenhanteringen som tillräcklig och vill ha en redogörelse av geoteknisk inverkan på E18. Storstockholms Brandförsvaret har yttrat sig gällande transport av farligt gods, riskfylld verksamhet och framkomlighet för räddningsinsatser. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd tillstryker planförslaget. Täbyhembygdsförening har framfört synpunkter på utformning, hållbarhet, möjlighet att minska buller och säkerställande av kulturhistoriska värden.

Till granskning har utredning som rör risk kopplat till närhet till farligt gods-led (E18), risk från brandfarliga vätskor samt en utredning gällande markmiljö tagits fram. Till granskning har plankartan kompletterats med bestämmelser som rör dagvatten, risk och sanering. Täby kommun anser att inkomna synpunkter har hanterats inför granskning av detaljplanen.

Samrådsmöte

Planförslaget har varit föremål för samråd under perioden 2020-06-12 till 2020-07-09 under vilken sakägare, remissinstanser och andra intressenter givits tillfälle att yttra sig.

Inget samrådsmöte genomfördes men en telefontid för frågor eller synpunkter avsattes 2020-06-25. Täby kommun genomförde ett dialogmöte med representanter från den närliggande bostadsrättsföreningen 2020-04-28.

INKOMNA YTTRANDEN

Sakägare

1. Boende
2. Ellevio

Anmärkning

- Synpunkter
Synpunkter

Myndigheter och andra remissinstanser

Länsstyrelsen	Synpunkter
Storstockholms Brandförsvär	Synpunkter
Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd	Synpunkter
Trafikverket	Synpunkter
E.ON	Ingen erinran
Geodataenheten	Ingen erinran
Kultur- och fritidsnämnden	Ingen erinran
Lantmäterimyndigheten	Ingen erinran
Norrvatten	Ingen erinran
Polisen	Ingen erinran
Skanova	Ingen erinran
Stockholm Exergi	Ingen erinran
Svenska kraftnät	Ingen erinran
SÖRAB	Ingen erinran
Trafikförvaltningen	Ingen erinran
Vattenfall Eldistribution AB	Ingen erinran

Föreningar

Täbyhembygdsförening	Synpunkter
----------------------	------------

INFORMATION VIA LEDNINGSKOLLEN

Nedanstående ledningsägare har inkommit med lägesinformation om deras ledningar via www.ledningskollen.se

E.ON	Ledningsägaren har inga ledningar eller annan infrastruktur i närheten av planområdet.
Norrvatten	Ledningsägaren har inga ledningar eller annan infrastruktur i närheten av planområdet.
Skanova	Ledningsägaren har skickat underlag.
Stockholm Exergi	Har ingen erinran
Svenska kraftnät	Har ingen erinran
Vattenfall	Ledningsägaren har inga ledningar eller annan infrastruktur i
Eldistribution AB	i närheten av planområdet.

SAMMANFATTNING AV YTTRANDE, MED KOMMENTARER

Nedan redovisas i sammanfattad och förkortad form de synpunkter som inkommit under granskningsskedet samt samhällsutvecklingskontorets kommentarer. Skrivelserna i sin helhet finns i stadsbyggnadsnämndens diarium. Privatpersoners uppgifter hanteras enligt GDPR och detta dokument kan publiceras på kommunens webbplats. För att ta del av vilka privatpersoner som har inkommit med yttranden kontakta samhällsutvecklingskontoret.

Sakägare

1. Boende

Sakägaren uttrycker att anläggningar som den aktuella transformatorstationen blir allt mer samhällsviktiga med den ökade användningen av elkraft. Med dess ökade betydelse kan risk för fysisk bekämpning eller sabotage finnas, vilket i sin tur medför risk för bostadsbebyggelsen med mindre än 50 m till stationen. Sakägaren frågar om kommunen genomfört en "Risk och sårbarhetsanalys" i enlighet med gällande författningar, och om kommunen övervägt en annan plats, t.ex. på andra sidan motorvägen för stationen.

Kommentar: Till granskning har ett PM tagits fram som behandlar risk från farligt gods-led, E18. Det har även tagits fram ett PM som bedömer att det inte föreligger någon risk för de närmsta bostäderna med avseende på brandfarliga vätskor i anläggningen. Någon annan risk har inte identifierats. Närmsta bostadsbebyggelse ligger mer än 50 meter från platsen som är möjlig att placera transformatorstationen på.

2. Ellevio

Ellevio lokalnät har som lokal distributör av el i Täby kommun intresse av att regionnätets utbyggnad och förstärkning kan ske i tid för den tillväxttakt som förväntas i kommunen. Ellevio ställer sig därför positiva till planförslaget och önskar fortsatt samverkan med Täby kommun och Vattenfall regionnät så att den planerade kapacitetshöjningen kan säkerställas enligt gemensamt avstämda tidplaner.

Ellevios befintliga fördelningsstation Bergtorp ligger väster om planområdet och projekt för utökning av stationen har inletts. Sammanslagning av infartsvägar behöver utrymmesmässigt

anpassas och utformas så att trafik till Vattenfalls nya station separeras innan anslutning till Ellevios inhägnade område. Det är även viktigt med tidig avstämning av Ellevios befintliga ledningars lägen eftersom vissa ledningsstråk kan vara i konflikt med det nya planområdet.

Ellevio önskar fortsatt kontakt för samordning av utbyggnadsplanerna i respektive projekt, och de frågor som behöver hanteras genom verkan av detaljplanen.

Kommentar:

Täby kommun är positiva till dialog parterna emellan och kommer att kontakta Ellevio när det blir aktuellt med samordning av utbyggnadsplanerna. Yttrandet är vidarebefordrat till Vattenfalls projektledare.

Myndighet och andra remissinstanser

Länsstyrelsen

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen riskerar att innebära att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs och att bebyggelsen riskerar att bli olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet.

Dagvatten

Eftersom lokalt dagvatten planeras hanteras via infiltration vill Länsstyrelsen att kommunen ska redovisa om eventuella markföroreningar finns och i så fall hur de påverkar möjligheten att nå miljökvalitetsnormerna. Länsstyrelsen förutsätter att de dagvattenanordningar som anordnas kan hantera dagvattenssituationen när etapp 1+2 rivs under bygget av etapp 3. Kommunen behöver även inför kommande planskede reglera dagvattenåtgärderna i plankartan med lämpliga planbestämmelser eller på annat sätt visa hur åtgärderna säkerställs.

Buller

Länsstyrelsen gör samma bedömning som kommunens bullerutredning för etapp 1, men noterar att en bullerberäkning inte genomförts för etapp 2 och 3. Eftersom planen inte hindrar att samtliga etapper byggs samtidigt anser Länsstyrelsen att kommunen behöver redovisa att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer för samtliga delar av planförslaget.

Elektromagnetisk strålning

Kommunen har tagit fram en magnetfältsutredning för nätstationen i etapp 1 som visar att nivåerna på strålning är acceptabla utifrån hänsyn till människors hälsa. Det framkommer dock inte vilka elektromagnetiska fält som kommer att alstras från de två övriga anläggningarna, vilket Länsstyrelsen bedömer behövs redovisas även om dessa inte kommer att byggas på flera år.

Översvämning

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver komplettera planhandlingarna med en beskrivning på var vatten ansamlas och vilka avrinningsvägar som finns för dagvatten från planområdet, även berörande den del som utgörs av etapp 3. Kommunen behöver även reglera eventuella åtgärder i plankarta med lämpliga planbestämmelser eller på annat sätt visa hur åtgärderna säkerställs.

Risk för olycka med farligt gods

Länsstyrelsen anmärker att avståndet till transportled för farligt gods är närmre än 32 meter eftersom även avfarten från E18 och Bergtorpsvägen är utpekad som rekommenderad väg för farligt gods. Länsstyrelsen anser även att det rekommenderade skyddsavståndet på 40 meter även gäller tekniska anläggningar (2016:4, Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods, Länsstyrelsen Stockholm) då skyddsavståndet inte enbart är ämnat att skydda människor utan även samhällsviktiga verksamheter. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver redogöra för riskbilden på platsen och motivera varför marken är lämplig för sitt ändamål utifrån risker kopplade till

transporter med farligt gods. Eventuellt nödvändiga skyddsåtgärder behöver vidare säkerställas i plankartan.

Förorenade områden

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att en utredning av planområdets föroreningssituation bör tas fram till nästa planskede.

Rådgivande synpunkter

Länsstyrelsen ser helst att föroreningsbelastningen hanteras inom planområdet och med det bidrar till att nå miljö kvalitetsnormer i berörda recipienter.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunens anger att de planerade nätstationerna ska få en bearbetad gestaltning. Länsstyrelsen anser att utformning med fördel och vid behov kan regleras i plankarta.

Kommentar:

Dagvatten: En provtagning gällande markmiljön är genomförd och är del av granskningshandlingarna. Planbestämmelse på plankartan anger att marken ska saneras för att uppfylla kriterier för *mindre känslig markanvändning*. Bestämmelse på plankartan styr även volym ska vara tillgänglig för att fördröja dagvatten.

Buller: Planhandlingarna har visat att planområdet är lämpligt för den verksamhet som planeras med avseende på buller. I och med det långa tidsperspektivet och osäkerhet gällande vilken typ av anläggning som ska byggas är det inte möjligt att göra bullerberäkningar för kommande etapper. Verksamhetsutövaren är skyldig att påvisa att den föreslagna verksamheten inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö enligt Miljöbalken 2 kap 3§. I bygglovsprövning kommer verksamhetsutövaren behöva visa på att föreslagen verksamhet inte uppnår nivåer som överstiger gällande riktlinjer för industribuller. Planbeskrivningen är kompletterad med ett resonemang gällande buller.

Elektromagnetisk strålning: Den första etappen innebär ingen risk för att påverka människors hälsa gällande elektromagnetisk strålning, enligt framtagna utredning. Det finns i dagsläget ingen möjlighet att redovisa strålning från de kommande etapperna. Planbestämmelse har lagts till på plankartan som reglerar vilken elektromagnetisk strålning som anläggningen får ge upphov till. I planbeskrivningen förs ett resonemang om framtida etapper.

Översvämning: Bestämmelse har kompletterats på plankartan vilken styr vilken volym som ska vara tillgänglig för att fördröja dagvatten.

Farligt gods: Ett PM gällande riskhänsyn för farligt godsled har tagits fram. Planbestämmelse har lagts till på plankartan som reglerar utförande av byggnadsfasad och utrymningsvägar kopplat till farligt gods-led.

Förorenade områden: Provtagning är genomförd, utredningen är en del av granskningshandlingarna. Bestämmelse på plankartan reglerar att marken ska saneras innan anläggning får uppföras inom planområdet.

Övriga synpunkter: Täby kommun har tagit fram en handlingsplan med målet att uppnå och bibehålla god ekologisk och god kemisk status för samtliga ytvatten senast år 2027. Dagvattnet i området leds till Viggbyholmsdammarna innan det längre nedströms mynnar i Stora Värtan,

Viggbydalsdammarna samlar vatten från flera mindre avrinningsområden. Enligt handlingsplan för Stora Värtan så är Viggbydalsdammarna en av de prioriterade åtgärderna som bedöms vara genomförda till 2025.

Gestaltningen för byggnaden har bearbetats och godkänts i Namn- och skönhetsrådet NSR i Täby kommun. Gestaltningen i handlingarna till NSR kommer att ligga till grund vid en bygglovsprövning, kommunen ser inte behov av utformningsbestämmelser på plankartan.

Trafikverket

Angående den planerade dagvattenhanteringen bedömer Trafikverket att den är tillräcklig och kan inte antas medföra en negativ påverkan på E18 eller trafikplats Viggbyholm. Eftersom föreslagen bebyggelse planeras att ske etappvis med skilda tidplaner bör Trafikverket dock ha möjlighet att även ta ställning till kommande etapper om eller när deras genomföranden blir aktuella. Trafikverket anser att planförslaget bör kompletteras med en redogörelse av eventuell inverkan på E18 väganläggningens stabilitet till följd av planförslagets genomförande.

Kommentar: Planbeskrivningen har kompletterats angående kommande geoteknisk bedömning som behöver tas fram inför genomförande.

Storstockholms Brandförsvär (SSBF)

SSBF ser placeringen av verksamheten som lämplig, men lyfter att transformatorstationen i sig kan ha hög inverkan på omgivningen, samt tillsammans med transportleden för farligt gods utgöra en utökad risk. Att verksamheten utgör en teknisk anläggning som kan vara viktig för samhället bör beaktas. Verksamheten kan behöva skyddas även om persontätheten är låg.

Angående transport av farligt gods anmärker SSBF att Bergtorpsvägen utgör en sekundär transportled för farligt gods, vilket ej lyfts i planbeskrivningen. Även den avfart från E18 som leder till Bergtorpsvägen är en sekundär transportled för farligt gods vilket gör att avståndet mellan planerad transformatorstation är mindre än vad som anges i planbeskrivningen. SSBF hänvisar till Länsstyrelsens rekommendationer angående skyddsavstånd.

Kopplat till riskfylld verksamhet vill SSBF upplysa om att Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ställer krav på skyddsavstånd mellan byggnader och cisterner eller liknande. I och med att dessa byggs in kommer detta avstånd troligen att kunna reduceras om inte helt förbises. Detta är en fråga för byggskedet men den bör möjliggöras i plan för att säkerställa att den tilltänka verksamheten inryms inom planområdet på avsett vis. I samband med släckinsats måste framkomlighet till byggnader för SSBF:s räddningsfordon beaktas. Avståndet mellan körbar väg och byggnadens entré inte överstiga 50 meter. Detta är i grunden en projekteringsfråga, men den bör möjliggöras i plan. För att SSBF:s fordon ska kunna framföras krävs normalt BK2-väg, och ibland så kallade räddningsvägar behöva upprättas.

Kommentar: En PM gällande risk från farligt gods-led har tagits fram till granskningsskedet. Bestämmelse har också lagts till på plankartan som reglerar utförande av byggnadsfasad och

utrymningsvägar. Det har även tagits fram ett PM som bedömer att det inte föreligger någon risk för de närmsta bostäderna med avseende på brandfarliga vätskor i anläggningen. Någon annan risk har inte identifierats

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH)

SRMH föreslår att detaljplaneförslaget godkänns. I samband med exploatering ska ett förslag på kontrollprogram för hantering av länshållningsvatten skickas in till SRMH.

Täbyhembygdsförening

Täbyhembygdsförening påpekar att verksamhetens väl synliga läge ställer stora krav på utformningen.

Hembygdsföreningen utgår ifrån att planen tagit höjd för skärpta krav så att anläggningarna kan fungera väl i många år. Möjligheterna att avskärma bullerstörningar från motorvägen med hjälp av de nya byggnaderna bör också beaktas. Föreningen förutsätter även att byggnadsantikvarisk utredning är utförd då platsen har varit bebodd sedan vikingatid.

Kommentar: Gestaltningen för byggnaden har bearbetats och godkänts i Namn- och skönhetsrådet NSR i Täby kommun. Detaljplanen reglerar så att påverkan som anläggningen kan ge upphov till inte ska negativt påverka miljö eller hälsa enligt gällande riktlinjer. Avstämning har skett med Länsstyrelsen gällande fornlämningar i området och ingen vidare utredning har bedömts vara nödvändig på platsen.

ÄNDRINGAR INFÖR GRANSKNING

Till granskning har utredning som rör risk kopplat till närhet till farligt gods-led (E18), risk från brandfarliga vätskor samt en utredning gällande markmiljö tagits fram. Utifrån inkomna synpunkter har förtydliganden gjorts i planbeskrivningen. Följande ändringar har gjorts på plankartan:

- Bestämmelse som anger volym för fördröjning av dagvatten.
- Bestämmelse som anger utförande av byggnadsfasad och utrymningsvägar kopplat till farligt gods-led.
- Administrativ bestämmelse att startbesked inte får ges innan marken har sanerats.
- Planområdet har justerats med hänsyn till befintliga, gällande detaljplanegränser

David Essinger

Planarkitekt